

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) โดยใช้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of analysis) มีผู้บริหารสถานศึกษาและครู วิชาการเป็นผู้ให้ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล
6. การนำเสนอผลการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขั้นตอนดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นเตรียมการ ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย
2. ขั้นการพัฒนาเครื่องมือ ได้แก่ การสังเคราะห์เนื้อหาจากกรอบความคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาความตรงจากการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และหาความเชื่อมั่นจากการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาปรียกกับกรรมกรควบคุม เพื่อปรับปรุงเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
3. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้ว ไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2
4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ได้แก่ การนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์มาประมวล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัย

5. ขั้นการสรุปและอภิปรายผล ได้แก่ การสรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการวิจัย โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเนื้อหาเพื่อนำเสนอเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ที่ผ่านการประเมินภายนอกรอบแรก จำนวน 149 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการคำนวณหา กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เลวชี และมอร์เกรชี (พุทธพงษ์ กัวยรรณ์. 2543 : 75 ; อ้างอิงจาก Krejcie and Morgan. 1970. **Educational and Psychological Measurement.** p. 608-609.) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ได้กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 105 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 คน และครูวิชาการ จำนวน 105 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 210 คน

3. การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยการแบ่งประชากรจำแนกตามพื้นที่ตั้งของสถานศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 อำเภอ และสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษา ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากตามสัดส่วนของสถานศึกษาในแต่ละอำเภอ 16 อำเภอ เพื่อให้ได้รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	กลุ่มประชากร (จำนวน)			กลุ่มตัวอย่าง (จำนวน)		
	สถานศึกษา	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ
สพท.พระนครศรีอยุธยา เขต 1						
อำเภอท่าเรือ	7	7	7	5	5	5
อำเภอพระนครศรีอยุธยา	21	21	21	15	15	15
อำเภอนครหลวง	7	7	7	5	5	5
อำเภอบางปะหัน	13	13	13	9	9	9
อำเภอบ้านแพรก	4	4	4	3	3	3
อำเภอภาชี	2	2	2	1	1	1
อำเภอมหาราช	4	4	4	3	3	3
อำเภอวังน้อย	10	10	10	7	7	7
อำเภออุทัย	24	24	24	17	17	17
สพท.พระนครศรีอยุธยา เขต 2						
อำเภอเสนา	19	19	19	14	14	14
อำเภอบางซ้าย	6	6	6	4	4	4
อำเภอบางไทร	8	8	8	6	6	6
อำเภออ่าวบัวหลวง	6	6	6	4	4	4
อำเภอบางปะอิน	9	9	9	6	6	6
อำเภอผักไห่	7	7	7	5	5	5
อำเภอบางบาล	2	2	2	1	1	1
รวม	149	149	298	105	105	105

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชนิดของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารงาน และเดิมข้อความที่เป็นปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา กรอบกลุ่มมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก รอบ 2 จำนวน 3 ด้าน ก็มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านปัจจัย รวม 27 มาตรฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามลักษณะของการตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 27 ข้อ ในแต่ละข้อคำถามมีการตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติและการไม่ปฏิบัติตามสภาพของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแต่ละมาตรฐาน ในด้านการวางแผน 5 ข้อย่อย การปฏิบัติตามแผน 2 ข้อย่อย การตรวจสอบประเมินผล 4 ข้อย่อยและการนำผลการประเมินมาปรับปรุง 2 ข้อย่อย รวมเป็น 13 ข้อย่อยใน 27 มาตรฐาน และการเดิมข้อความที่เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา จำนวน 27 ข้อ ตามมาตรฐานเช่นกัน

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้ ลำดับดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาเป็นเครื่องมือในตอนที่ 2 ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาเสนออาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อหาความตรงของแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในด้านเนื้อหา ว่ามีความเข้าใจที่ตรงกันหรือไม่ เพื่อผู้วิจัยได้ปรับแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อติดต่อประสานงาน

ขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเพื่อที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถานศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ นำแบบสอบถามไปแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดตามกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนหลังจากส่งแบบสอบถามประมาณ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 194 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.38
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 194 คิดเป็นร้อยละ 92.38 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นำมาให้ค่าคะแนน โดยกำหนดให้ข้อความที่มีการปฏิบัติมีค่า เท่ากับ 1 คะแนน และข้อที่ไม่มีการปฏิบัติมีค่า เท่ากับ 0 คะแนน รวมจำนวน 351 ข้อ มีคะแนนรวม 351 คะแนน นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version. 12 เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ โดยจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และขนาดสถานศึกษา นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้รูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยเน้นเนื้อหาจำแนกตามรายมาตรฐานต่าง ๆ ในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Sheffe)

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดกลุ่มของข้อมูล ตามตัวแปรที่ศึกษา จำแนกตามรายมาตรฐาน คือมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย

การนำเสนอผลการวิจัย

1. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ในรูปตารางประกอบการแปลผลเป็น ความเรียง คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาด สถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2

2. นำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 5 บท คือ

บทนำ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและ อภิปรายผล